

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19C/162/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114220263
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114220263.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Danielou Baranovou v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, proti žalovaným: 1./ L. Š., B.. X.X.XXXX, X. T. XXXX/XX, L., O..Č.: X. XX, L., 2./ Q. X.Š., B.. XX.X.XXXX, X. T. XXXX/XX, L., O..Č.: W. X, L., za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO: 423 438 28, pr. zast.: JUDr. Jaroslava Oravcová, advokátka so sídlom Dobrianskeho 1651, Vranov nad Topľou, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 279,04 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplata sumy 3.393,65 eur spolu s príslušenstvom. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 13.3.2007 uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. 8000068387 na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 2655,85 eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 147,55 eur, termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Na základe žiadosti žalovaného uzavrel žalobca so žalovaným dodatok k zmluve, v ktorom sa dohodli na odklade splatnosti splátok č. 2, 3, 4, 10, 20, 21. Za odklad splátok sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi zmluvnú odmenu vo výške 442,64 eur. Uvedené splátky sa žalovaný zaviazal splatiť ako tzv. odložené splátky (vrátane zmluvnej odmeny) č. 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45 v zmysle nového splátkového kalendára, ktorý tvorí prílohu tejto zmluvy a je jej neoddeliteľnou súčasťou. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátkou úveru už pri splátke č. 1, do uplatnenia práva navrhovateľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. do okamžitej splatnosti úveru napokon zaplatil len sumu 2360,80 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky č. 20 o viac ako 3 mesiace, navrhovateľ si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Odporca mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 3393,65 eur dňa 28.6.2009. Túto sumu neuhradil ani čiastočne.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi a to oznámenie o zosplatnení zo dňa 17.5.2009, výpis z OR žalobcu, zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 7.3.2007 č. 8000068387, zmluvné dojednania z č.l. 9, dodatok k zmluve z č.l. 11, splátkový kalendár z č.l. 11,12, dodatok k zmluve a splátkový kalendár z č.l. 13,14, oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi z č.l. 15, karta klienta z č.l. 16-17, vyjadrenie vedľajšieho účastníka zo dňa 10.4.2015a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Dňa 13.3.2007 žalobca so žalovaným uzatvorili Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8000068387 na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 2655,85 eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 147,55 eur, termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Na základe žiadosti žalovaného uzavrel žalobca so žalovaným dodatok k zmluve, v ktorom sa dohodli na odklade splatnosti splátok č. 2, 3, 4, 10, 20, 21. Za odklad splátok sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi zmluvnú odmenu vo výške 442,64 eur. Uvedené splátky sa žalovaný zaviazal splatiť ako tzv. odložené splátky (vrátane zmluvnej odmeny) č. 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45 v zmysle nového splátkového kalendára, ktorý tvorí prílohu tejto zmluvy a je jej neoddeliteľnou súčasťou.

Žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky č. 20 o viac ako 3 mesiace, navrhovateľ si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Odporca mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 3393,65 eur dňa 28.6.2009.

Z § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

V zmysle § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka vyplýva, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Ako vyplýva § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

V zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

V zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Ako vyplýva z § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľ - žalovaný v čase uzatvárania zmlúv nemal možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy s dodávateľom - žalobcom. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky

individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmlúvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmlúvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky č. 20 o viac ako 3 mesiace, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. Žalovaný mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 3393,65 eur dňa 28.6.2009.

Vedľajší účastník na strane žalovaného vzniesol námietku premlčania voči uplatnenému nároku, súd sa preto musel s touto námietkou vysporiadať.

V danom prípade právny žalobca prvý raz mohol vykonať svoje právo a vymáhať žalovanú sumu 3393,65 eur od žalovaného deň nasledujúci po dni 28.6.2009, dokedy mal žalovaný uhradiť žalobcovi túto sumu.

Najneskôr teda trojročná premlčacia doba začala plynúť 28.6.2009 a uplynula 28.6.2012. Žaloba na súd bola podaná až 21.7.2014, teda po jej uplynutí.

V dôsledku vznesenej námietky premlčania, keďže súd dospel k záveru, že je dôvodná, musel žalobu zamietnuť.

V zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd priznáva náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaný bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, avšak trovy konania si neuplatnil, preto mu súd náhradu trov nepriznal.

Vedľajší účastník, ktorý sa konania zúčastnil na strane žalovaného, ktorý mal v konaní plný úspech a od ktorého sa odvodzuje právo na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka, trovy konania vyčíslil v podaní zo dňa 10.4.2015, prostredníctvom svojho právneho zástupcu pozostávajúce z trov konania vo výške 279,04 eur.

Pri hodnote peňažnej pohľadávky - tarifnej hodnote 3393,64 eur odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje podľa § 10 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) sumu 131,13 eur. Suma 279,04 eur pozostáva z trov konania, z odmeny za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky v sume 131,13 eur, vyjadrenie zo dňa 9.4.2015 v sume 131,13 eur, z režijného paušálu v sume 2 × 8,39 eur za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2014.

K priznanej náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd ďalej uvádza, že ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa (Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 25. 04. 2012, sp. zn. 17Co/91/2012).

Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Náklady s tým spojené sú vždy potrebné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom (uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 28. marca 2012, sp. zn. 7Co/34/2012).

V právnej veci týkajúcej sa spotrebiteľského sporu má oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. apríla 2012, sp. zn. 17Co/87/2012).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené / § 205 a/
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.